

A m t s b l a t t

der

Königlichen Regierung zu Posen.

N^{ro}. 21.

Posen den 26. Mai 1818.

Nro. 168. I. No. 1195. März c.

Wegen der von den Polizei-Behörden den Inkwizitoriaten zu machenden Mittheilungen über den gangenen Verbrechen.

Die Erfahrung hat gelehrt, daß im Rückfichte solcher Criminal-Verbrechen, deren Urheber unbekannt geblieben, oder der Untersuchung durch die Gerechtigkeit anhangen sind, die Angewandtheit der Scharfseher sehr bedürftig, auch die in Betreff der Criminal-Untersuchungen so wichtige nähere Kenntniß der Moralität und der frühern Führung und Lebensart der Verbrecher erleichert werden und vorzuziehen wird, wenn die Königlich-Präsidenten Inkwizitoriate von allem, was auf diese Gegenstände sich bezieht, jedesmal durch die betreffenden Polizei-Behörden Mittheilung erhalten.

Da die Zweckmäßigkeit einer solchen Einrichtung nicht zu verkennen ist, so weisen wir die Sanoräthlichen Remeier, das hiesige Polizeidirectorium und alle mit der Polizei-Verwaltung beauftragten Behörden hierdurch an:

- 1) von jedem, in ihren Bezirken vorgefallenen Verbrechen, dessen Urheber nicht auszumitteln, oder doch nicht zur Haft zu belangen gewesen, den betreffenden Inkwizitoriaten hiesigen Regierungsbizire

I. Nr. 1195. Marca r. b.

Względem inkwizytoria przez Władze Policyjne Inkwizytoria w sprawie wiadomości popełnianych zbrodni

Doświadczenie okazało, iż we względzie takowych zbrodni kryminalnych, którzyć sprawcy zostali niedocieczonymi lub też ucieczka badanju uszli, do odkrycia ich wielce się to przyczynia, niemniej tak ważne przy badaniach kryminalnych bliższe poznanie moralności i dawniejszego sprawowania i pożyćia zbrodniarzy ułatwia się i uzupełnia przez to, gdy Królewskie Inkwizytoryaty o wszyskiem, co się do tychże ściągają przedmiotów, mają sobie zawsze od własc wych Władz Policyjnych udzielane wiadomości.

Przekonywając się o dogodności środka takowego, zalecamy Urzędom Radczego-Ziemjańskim, tuteyszemu Dycetorio Policyjnemu i wszyszkim Władzom Policyjnym

- 1) ażeby o każdym w zakresie ich popełnionym występku, którego sprawcy odkryć, a przynajmniej osadzić niebyło można, właściwym Inkwizytoryatom tutejszego obwodu Regencyjnego ce-

zur weitem Nachforschung ungesäumt Nachricht zu geben; und

- 2) in Fällen, wo die Thäter aufgegriffen, und zur Criminal-Untersuchung abgeliefert worden, dem diese Untersuchung führenden Inquisitoriate eine getreue und vollständige Auskunft über deren bisherigen Lebenswandel, so wie darüber unaufgefordert mitzutheilen, ob dieselben früher etwa schon zu polizeilichen Untersuchungen gezogen, und mit Polizeistrafe belegt worden sind.

Wir dürfen erwarten, daß diese Anweisung ihm so pünktlicher befolgt werden wird, als die den Polizei-Behörden zunächst obliegende Sorge für die Erhaltung der öffentlichen Sicherheit, und für die Ausmittelung der Verbrecher, offenbar erheischt, die Königl. Inquisitoriate in ihrem mäßigen Amte kräftigst zu unterstützen.

Posen den 25. März 1818.

Königlich Preussische Regierung I.

1) dem dalszego śledztwa niezwłocznie donosiły i

- 2) żeby w przypadkach, gdy sprawca jest ujętym i do badania kryminalney oddanym, Inkwizytoriatowi indagacyą prowadzącemu, bez wezwania o to, udzielały wierney i dokładney wiadomości względem iego dotychczasowey konducy, niemniej względem tego, czyli tenże dawniej już pociągnionym był do indagacyi policyiney i poniość karę policyiną.

Mamy prawo spodziewać się, iż zalecenie to tém ścisley dopełnianem będzie, gdy poruczona Władzom Policyinym między pierwszymi obowiązkami piecza o zachowanie bezpieczeństwa publicznego i o śledzenie zbrudniarzy, wyciąga tego oczywiście, ażeby Królewskie Inkwizytoriaty w możnośm ich urzędowaniu silnie wspierały.

Poznań dnia 25. Marca 1818.

Królewsko - Pruska Regencya I.

Nro. 159. I. Nro. 1778. April c.

Betrifft die von den Herren Kreis-Physikern vorge-
nehmende Revision der Apotheken und der Arznei-
waaren-Lager wegen Entfernung der Augusturen-
Kinde aus denselben.

Durch unsere Verfügung vom 30. October 1817. — Posener Amtsblatt pro 1818 pag. 26 seq. — haben wir die Kennzeichen der ächten und unächten Augusturen-Kinde zur Kenntniß des Publiciums gebracht; den Apothekern und Droguisten zur Pflicht gemacht, resp. ihre Apotheken und Arznei-Waarenlager von der falschen Augusturen-Kinde zu säubern, und die Herren Kreis-Physiker beauftragt, binnen 6 Monaten resp. die Apotheken und Waaren-

I. Nr. 1778 Kwiecienia r. b.

Względem odbyć się mającay przez Fizyków Powiatowych, rewizyi aptek i składów towarów lekarskich, celem usunięcia z nich fałszywey kory Augustury.

Rozporządzeniem naszym z dnia 30. Października 1817. — Dziennik urzędowy nr. 1 rok 1818 stronica 26. et seq. — wskaza-
liśmy Publicznosci znamiona prawdziwey i fałszywey kory Augustury, Aptekarzom i Droguistom położyliśmy za obowiązek, ażeby resp. apteki swe i składy towarów lekarskich z fałszywey kory Augustury oczyścili a Ichmość Fizykom Powiatowym zaleciliśmy, ażeby w ciągu 6 miesięcy

ger zu revidiren und anzuzeigen, wiefern dieser Verordnung genügt worden sei.

Diese Berichts-Erstattung ist indeß bisher nur allein von dem Herrn Kreis-Physico-Kröbner Kreises geschehen, und wir bringen dieselbe den übrigen Herrn Physikern hiermit cum termino von 4 Wochen in Erinnerung.

Posen den 27. April 1818.

Königlich Preussische Regierung I.

resp. apteki i składy towarów lekarskich zrewidowali i na ile rozporządzeniu temu zadosyć uczyniono doniesli. Raport takowy odebrawszy dotąd tylko od Pana Fizyka Powiatu Krobskiego, przypominamy innym Ielimość Fizykom Powiatowym zdanie onegoż w przeciągu 4ch tygodni.

Poznań dnia 27. Kwietnia 1818.

Królewsko-Pruska Regencya. I.

Nro. 160. I. No. 718. April c.

Betrifft die Bestimmung, wornach die Verordnung vom 17. Mai a. pr. Amtsblatt Nro. 24. pag. 720. wegen des zu frühzeitigen Begrabens auch auf die jüdischen Gemeinden Anwendung findet.

Uns den Gesundheitsberichten der Kreisphysiker haben wir verschiedentlich ersehen, daß in den israelitischen Gemeinden die Leichen nicht mit derjenigen Sorgfalt behandelt werden, welche der Staat nach der in unserm Amtsblatt pro 1817 No. 24. pag. 720. unterm 17. Mai a. pr. bekannte gemachten Verordnung darauf verwandt wissen will, um der Mäßigkeit, lebendig begraben zu werden, zuzukommen. Ob wir gleich in der gedachten Bekanntmachung auch die Vorsteher der Synagogen verpflichtet haben, auf die Befolgung der deshalb ertheilten Vorschriften zu achten, so nehmen wir doch Veranlassung, die Sache ihrer Wichtigkeit wegen wiederholt in Erinnerung zu bringen, und weisen die Vorsteher sämtlicher Synagogen und Rabbiner unsers Regierungsbezirks hiermit ausdrücklich an, sich nach den Bestimmungen der mehr erwähnten Bekanntmachung, und zwar in Gemäßheit der Anordnungen des Landesrechts Th. 2. Tit. 11. §. 469. 474. n. s. w. überall zu richten, indem bei allem, was von den alttestamentarischen Glaubensgenossen für die frühzeitige Beerdigung der Leichen angeführt wird, immer ein wirkli-

I. Nro 718 Kwietnia r. b.

Że Ustawa z dnia 17. Maja r. z. — Dziennik Urzędowy Nro 24. stron. 720. — względem zawezesiego grzebania zmarlych, także się do gmin żydowskich rozciąga.

Z raportów o stanie zdrowia przez Fizyków Powiatowych podawanych, przekonaliśmy się wielokrotnie, iż w gminach żydowskich nieobchodzą się z trupami z tą starannością, jakiej Rząd w Ustawie Dziennikiem naszym Urzędowym na rok 1817. Nro 24. stron. 720. pod dniem 17. Maja r. z. obwieszczonej wymaga w tym względzie, ażeby zapobiedz możliwości zostania żywo pogrzebanym. Luboć w rzeczonem obwieszczeniu zobowiązaliśmy także starszych kahałnych, ażeby dopeńnienia wydanych w tej mierze przepisów dopilnowali, to wszelako mamy powód przywieść jeszcze raz na pamięć rzecz tak ważną, i zalecamy wyraźnie starszym wszystkim kahałów i rabinom w naszym obwodzie Regencyjnym, ażeby się do przepisów tyle razy wspomnianego obwieszczenia, i wprawdzie wedle postanowień Prawa krajowego Cz. 2. tyt. 11. §. 469 — 474 i t. d. ściśle stosowali, gdyż wszystko, co starozakonni za zawezesnem pogrzebaniem trupów przywodzą, zawsze rzeczywistej śmierci domyslać się każe; kwestya zaś,

der Todter voranzugesetzt werden muß; die Frage aber, ob jemand todt oder nicht todt sei, nicht Sache der Religion, sondern der Physik ist, es also nach dem Landrechte 3h. 2. Tit. 20. §. 692. nur der Landespolizei zukommt, auf letztere gefällige Vorschriften über die Kennzeichen des Todes zu geben, um darnach die Zeit der Beerdigung, und die zuvor zu beobachtenden Vorschriften zu bestimmen. Sollte es ausgemittelt werden, daß in irgend einem Falle dem Landrechte in der zuerst angeführten Stelle entgegengehandelt worden, so werden diejenigen, denen hierbei ein Verschulden zur Last fällt, zur Untersuchung und Strafe gezogen werden.

Sämmtliche Magistrate und Ortspolizeibehörden werden zugleich aufgefordert; dahin zu sehen, daß dieser Verordnung von den jüdischen Gemeinden Gehör gegeben werde.

Posen den 27. April 1818.

Königlich Preussische Regierung I.

czy kto przestał istotnie żyć lub nie, nie do religii, lecz do fizyki należy, a zatem stosownie do Prawa krajowego Części 2. Tytułu 20. §. 692. rzeczą jest samej Władzy Policyjnej, wydawać zasadzające się na teżże przepisy względem znamion śmierci, dla oznaczania według nich czasu grzebania i zachować się mających wprzód prawideł ostrożności. Gdyby się okazało, iż w jakimkolwiek bądź przypadku postąpiono przeciw Prawu Kraiowemu w zachowaniu naprzód tego, ci, co w tem zawinięli, do wybadania i ukarania pociągani zostaną.

Wzywają się zarazem Magistrowie i Policje miejscowe, ażeby na dopełnienie tego przepisu przez gminy żydowskie, bez czenia dały.

Poznań dnia 27. Kwietnia 1818.

Królewsko-Pruska Regencya I.

Nro. 161. I. No. 94. G. April c.

Betrifft die zum Wiederaufbau der evangelischen Kirche zu Ostrowo gesammelte Kirchen- und Haus-Collecte.

Die zum Wiederaufbau der evangelischen Kirche zu Ostrowo in den Provinzen Ost- und Westpreußen, Schlesiens und Posens gesammelte Kirchen- und Haus-Collecte hat einen Betrag von 2112 Rthlr. 22 3/4 Gr. 9 1/2 S. geliefert. Indem wir den Betrag der aus den einzelnen Provinzen und resp. Kreisen bei uns eingegangenen Sammlungen in dem angebotenen Verzeichniß hiermit zur Kenntniß des Publicums bringen, sagen wir den milden Hebern unsern Dank.

Posen den 29. April 1818.

Königlich Preussische Regierung I.

I. Nro. 24 D. Kwietnia e. h.

O uzbieranych po kościołach i domach składkach na odbudowane kościoła Ewangelickiego w Ostrowie.

Na odbudowanie kościoła Ewangelickiego w Ostrowie, w Prowincyach Wschodnio- i Zachodnio-Pruskiej, Śląskiej i Poznańskiej uzbierane ofiary po kościołach i domach wynoszą 2112 tal. 22. dgr. 9 1/2 den. Podając w dołączonym wykazie do wiadomości powszechnej ogół należących do nas ofiar z pośródnych Prowincyi i resp. z powiatów, składamy szczerobliwym dawcom nasze podziękowanie.

Poznań dnia 29. Kwietnia 1818.

Królewsko-Pruska Regencya I.

Verzeichniß

der zum Wiederaufbau der ewangelischen Kir-
che zu Ostrowo einmündigen Kirchen- und
Haus-Collecten-Gelder.

1. Vom Herrn Pastor Drechsler zu Obors
mit aus der dasigen ewangelischen Kirche
1 Rthlr. 8 ggr. 9 $\frac{1}{2}$ pf.
2. Vom Herrn Landrath zu Chalin, die Haus-
Collecten-Gelder aus dem Meseritzer Kreis
16 14 Rthlr. 15 ggr. 6 pf.
3. Von eben demselben nachträglich 5 Rthlr.
12 ggr.
4. Vom Herrn Superintendenten Fechner zu
Etorschnitz die Kirchen-Collecten-Gelder
aus dem Lissaer Kirchenkreise 10 Rthlr. 3 pf.
5. Vom Dominio Kitz, aus der Herrschaft
Stag 16 ggr.
6. Vom Herrn Superintendenten Knispel zu
Hammerborun aus dem Karger Kirchen-
kreise 21 Rthlr. 2 ggr. 7 $\frac{1}{2}$ pf.
7. Vom Königlichen Hochwürdigem Consi-
sttorio für Schlesien zu Breslau 200 Rthlr.
8. Von eben demselben nachträglich noch
50 Rthlr. 13 ggr. 7 pf.
9. Vom Prediger Herrn Rotwitt zu Bnin
aus dem Pofener Kirchenkreise 20 Rthlr.
20 ggr.
10. Vom Herrn Superintendenten Neumann
zu Birnbaum aus dem Birnbaumer
Kirchenkreise 10 Rthlr. 11 ggr. 8 $\frac{1}{2}$ pf.
11. Vom Herrn Landrath zu Kawicz, aus
dem Kröbener Kreise 33 Rthlr. 8 ggr.
8 pf.
12. Von der Königlichen Regierung zu Kö-
nigsberg in Pr. 196 Rthlr. 9 ggr. 2 pf.
13. Von eben derselben nachträglich 254 Rthlr.
20 ggr.
14. Vom Herrn Stadt- und Polizei- Director
Czarnowski hier die C. Secte aus der Stadt
Pofen 60 Rthlr. 10 ggr. 9 $\frac{1}{2}$ pf.

Wykaz

ofiar uzbieranych po kościołach i domach
na odbudowanie kościoła Ewangelickiego
w Ostrowie.

1. Od Wielebn. Pastora Drechslera w
Obornikach z tamiecznego kościoła
Ewangelick. 1. tal. 8. dgr. 9 $\frac{1}{2}$ fen.
2. Od Urodz. Radzcy Ziemiańskiego Kol-
lekta domowa z Powiatu Międzyrzę-
ckiego 14. tal. 15. dgr. 6. fen.
3. Od tegoż dodatkowo 5. tal. 12. dgr.
4. Od Wieleb. Superintendenta Fechnera
w Osiecznie kollekta kościelna z Le-
szczyńskiego obrębu kościelnego 10.
tal. 3. fen.
5. Od Dominium Kitz, z majątności ta-
meczney 16. dgr.
6. Od Wieleb. Superintendenta Knispel
z Hammerborun z Kargowskiego ob-
rębu kościelnego 21. tal. 2. dgr. 7 $\frac{1}{2}$ fen.
7. Od Królew. Przewielebnego Konsysto-
rza Śląskiego w Wrocławiu 200. tal.
8. Od tegoż dodatkowo 50. tal. 13. dgr.
7. fen.
9. Od Wieleb. Kaznodziei Rotwitt w Bni-
nie z Poznańskiego obwodu kościel-
nego 20. tal. 20. dgr.
10. Od Wieleb. Superintendenta Neumann
z Międzychodzie z Miedz. obrębu ko-
ścielnego 10. tal. 11. dgr. 8 $\frac{1}{2}$ fen.
11. Od Urodz. Radzcy Ziemiań. w Kawi-
czu z Kröbskiego obwodu kościelnego
33. tal. 8. dgr. 8. fen.
12. Od Król. Regencyi w Królewcu w Prus.
196. tal. 9. dgr. 2. fen.
13. Od teyże dodatkowo 254. tal. 20. dgr.
14. Od Pana Dyrektora miasta i policyi
Czarnowskiego w Poznaniu kollekta
z Poznania 60. tal. 10. dgr. 9 $\frac{1}{2}$ fen.

15. Vom Herrn Superintendenten Hellwig zu Rawicz, aus dem Bojanower Kirchenkreise 40 Rthlr. 15 ggr. 3 pf.
16. Vom Herrn Consistorial-Rath Langner zu Fraustadt, aus dem Fraustädter Kirchenkreise 16 Rthlr. 14 ggr. 4 pf.
17. Vom Herrn Pastor Koch zu Schocken, aus der evangelischen Kirche zu Rogasau 1 Rthlr. 15 ggr. 2 pf.
18. Vom Herrn Landrath zu Fraustadt aus dem Fraustädter Kreise 29 Rthlr. 5 ggr. 4 $\frac{1}{2}$ pf.
19. Von eben demselben nachträglich 3 Rthlr. 17 ggr. $\frac{2}{3}$ pf.
20. Vom Herrn Consistorial-Rath Bornemann hier, von den evangelisch-reformirten Gemeinden 13 Rthlr. 15. ggr. 10 pf.
21. Vom Herrn Superintendenten Eschanter zu Bauchwitz, aus dem Diesritzer Kirchenkreise 23 Rthlr. 9 ggr.
22. Vom Herrn Landrath zu Karge aus dem Bomster Kreise 45 Rthlr. 10 ggr. 9 $\frac{1}{2}$ pf.
23. Vom Herrn Landrath zu Schroda aus dem Schrodaschen Kreise 2 Rthlr. 22 ggr. 1 $\frac{2}{3}$ pf.
24. Vom Herrn Landrath zu Kosten, aus dem Kostener Kreise 48 Rthlr. 22 ggr. 3 $\frac{1}{2}$ pf.
25. Von der Königlichen Regierung zu Danzig 131 Rthlr. 8 ggr. 6 $\frac{2}{3}$ pf.
26. Vom Herrn Landrath zu Ostrowo, aus dem Abelnauer Kreise 21 Rthlr. 18 ggr.
27. Von der Königlichen Regierung zu Marienwerder 49 Rthlr. 23 ggr. 1 $\frac{1}{2}$ pf.
28. Von eben derselben nachträglich 14 Rthlr. 6 ggr. 2 pf.
29. Von eben derselben noch nachträglich 7 Rthlr. 19 ggr. 4 pf.
30. Vom Herrn Landrath zu Krotoschin aus dem Krotoschiner Kreise 23 Rthlr. 10 ggr. 8 pf.
15. Od Wieleb. Superintendenta Hellwig w Rawiczu z Bojanowskiego obrębu kościelnego 40. tal. 15. dgr. 3. fen.
16. Od Wieleb. Radzcy Konsystor. Langnera w Wschowie z Wschowsk. obwodu kościel. 16. tal. 14. dgr. 4. fen.
17. Od Wieleb. Pastora Koch w Skokach z kościoła Ewangelickiego w Rogoźnie 1. tal. 15. dgr. 2. fen.
18. Od Urodz. Radzcy Ziemiańs. z Wschowskiego powiatu 29. tal. 5. dgr. 4 $\frac{1}{2}$ fen.
19. Od tegoż dodatkowo 3. tal. 17. dgr. $\frac{2}{3}$ fen.
20. Od Wieleb. Radzcy Konsystorskiego Bornemann w Poznaniu od gminy Ewanielicko - reformowanej 13. tal. 15. dgr. 10. fen.
21. Od Wieleb. Superintendenta Tschanter w Bukowcu z Powiatu Międzyrzeckiego obwodu kościelnego 23. tal. 9. dgr.
22. Od Urodz. Radzcy Ziemiańskiego w Kargowie z Powiatu Babimostskiego 45. tal. 10. dgr. 9 $\frac{1}{2}$ fen.
23. Od Urodz. Radzcy Ziemiań. w Srodzie z Powiatu Srodzkiego 2. tal. 22. dgr. 1 $\frac{2}{3}$ fen.
24. Od Urodzo. Radzcy Ziemiań. w Korścianie z Powiatu Kościańskiego 48. tal. 21. dgr. 3 $\frac{1}{2}$ fen.
25. Od Król. Regencyi w Gdańsku 131. tal. 8. dgr. 6 $\frac{2}{3}$ fen.
26. Od Urodz. Radzcy Ziem. w Ostrowie z Powiatu Odalanowskiego 21. tal. 18. dgr.
27. Od Król. Regencyi w Kwidzynie 49. tal. 23. dgr. 1 $\frac{1}{2}$ fen.
28. Od teyże dodatkow 14. tal. 6. dgr. 2. fen.
29. Od teyże dodatkowo 7. tal. 19. dgr. 4. fe.
30. Od Urodz. Radzcy Ziem. w Krotoszy-

31. Von eben demselben nachträglich 4 Rthlr. 22 ggr.
32. Vom Herrn Landrath zu Murowanna Goslin, aus dem Oborniker Kreise 16 Rthlr. 12 ggr. 9 $\frac{1}{2}$ pf.
33. Von eben demselben nachträglich 2 Rthlr. 3 ggr. 7 pf.
34. Vom Herrn Landrath zu Posen, aus dem Posener Kreise 23 Rthlr. 19 ggr. 4 $\frac{1}{2}$ pf.
35. Von der Königlichen Regierung zu Kreis Chrenbach 212 Rthlr. 10 ggr. 7 $\frac{1}{2}$ pf.
36. Von der Königlichen Regierung zu Dpseln 119 Rthlr. 23 ggr. 3 pf.
37. Von der Königlichen Regierung zu Liegnitz 347 Rthlr. 22 ggr. 8 pf.
38. Vom Herrn Landrath zu Pessern, aus dem Pessernschen Kreise 3 Rthlr. 4 ggr. 6 $\frac{1}{2}$ pf.
39. Vom Herrn Landrath zu Ostreszow, aus dem Ostreszower Kreise 4 Rthlr. 17 ggr.
40. Von eben demselben nachträglich 2 Rthlr. 22 ggr. 9 pf.
41. Vom Herrn Landrath zu Kurnik, aus dem Schinimer Kreise 19 Rthlr. 10 ggr. 1 $\frac{3}{4}$ pf.
- nie z Powiatu Krotoszyńskiego 23. tal. 10. dgr. 8. fen.
31. Od tegoż dodatkowo 4. tal. 22. dgr.
32. Od Urodz. Radzcy Ziem. w Murowaney Goślinie z Powiatu Obornickiego 16. tal. 12. dgr. 9 $\frac{1}{2}$ fen.
33. Od tegoż dodatkowo 2 tal. 3 dgr. 7 fen.
34. Od Urodz. Radzcy Zemiań. z Poznania z Powiatu Poznańskiego 23. tal. 19. dgr. 4 $\frac{1}{2}$ fen.
35. Od Król. Regencyi w Reichenbachu 212 tal. 10. dgr. 7 $\frac{1}{2}$ fen.
36. Od Król. Regencyi w Opolu 116. tal. 23. dgr.
37. Od Król. Regencyi w Lignicy 347. tal. 22. dgr. 8. fen.
38. Od Urodz. Radzcy Ziem. w Pyzdrach z Powiatu Pyzdrowskiego 3. tal. 4. dgr. 6 $\frac{1}{2}$ fen.
39. Od Urodz. Radzcy Zemiań. w Ostreszowie z Powiatu Ostreszowskiego 4. tal. 17. dgr.
40. Od tegoż dodatkowo 2 tal. 22 dgr. 9 fen.
41. Od Ur. Radzcy Ziemiańsk. w Kórniku z Powiatu Sremskiego 19. tal. 10. dgr. 1 $\frac{3}{4}$ fen.

Nro. 162. II. Nro. 1527. April 6.

Die Gewerbescheine der Kauf- und Handelsleute betreffend.

Nach den bestehenden Vorschriften ist ein jeder mit einem Gewerbeschein betriebene Kaufmann, ob solcher berechtigt, mit allen erlaubten Waaren zu handeln, ohne deshalb für jeden Waaren Artikel, womit er Handel treiben will, eines besondern Consenses oder Gewerbescheins zu bedürfen.

Wenn in seinem Gewerbescheine aber nur eine bestimmte Waarengattung namhaft gemacht worden, und er gesonnen ist, auch noch

II. Nro. 1527. Kwiätnia r. b.

W przedmiocie patentów procederowych kupców i handlarzy.

Podług istniejących przepisów, każdy opatrzony patentem zarobkowym kupiec, mocoen iest jako taki, wieśdź handel wszelkimi dozwolonemi towarami, nieopatrzeniuiąc oddzielnego konsensu lub patentu na każdy artykuł towarowy, którym chce handlować.

Gdy zaś w patencie iego ieden tylko pewny gatunek towaru iest wymienionym, a ma zamiar innemi ieszcze handlować to-

mit andern Waaren zu handeln, so hat er die Verbindlichkeit, dem örtlichen Consumtions-Steuer-Amt davon Anzeige zu machen, welches dies auf der Rückseite des Gewerbescheins bemerken und der Aufnahme-Behörde davon Nachricht erteilen muß.

Sobald diese Vorschrift beobachtet worden, ist, im Falle nicht etwa besondere örtliche Verhältnisse, vorzüglich in Beziehung auf die Gewerbetreibenden alttestamentarischen Glaubens dem entgegen sind, einem jeden Kaufmann der Handel mit jedem erlaubten Waaren-Artikel unbenommen.

Es versteht sich jedoch von selbst, daß bei der Erweiterung des Handels auch die zu zahlende Gewerbesteuer verhältnismäßig erhöht werden muß.

Derjenige, welcher den Handel mit nicht im Gewerbescheine genannten Waaren ohne vorherige Befolgung obiger Vorschrift beginnt, hat es sich selbst beizumessen, wenn er in Beziehung auf den zu erhöhenden Betrag der Gewerbesteuer als Defraudant in Anspruch genommen werden wird.

Wir sehen uns veranlaßt, diese Bestimmung zur allgemeinen Kenntniß zu bringen und wolen die genaue Befolgung derselben überall bei Vermeidung der gesetzlichen Ahndung erwarten.

Posen den 1. Mai 1818.

Königlich Preussische Regierung II.

warami, ma obowiązek zawiadomić o tem miejscowy Urząd Konsumcyjny, który to wyrazić na zwrotniej stronie patentu i Władzy spis prowadzącej donieść o tem wni-er.

Dopełniwszy tego przepisu, jeżeli temu jakie szczególne miejscowe okoliczności, mianowicie we względzie idących procederami mieszkańców starego zakonu, nie są na przeszkodzie, wolno każdemu Kupcowi prowadzić handel wszelkimi dozwolonemi towarami.

Rozumi się jednak samo z siebie, iż po muożenie gałęzi handlowych stosownie podwyższkę opłaty zarobkowej pociągą za sobą.

Kto, niedopełniwszy powyższego przepisu, handel towarami w patentie niewymienionym prowadzić poczyna, sam sobie przypisze, gdy pod względem podwyższyć się mający opłaty zarobkowej jako Defraudant dochodzonym będzie.

Podając rozporządź, nie to do wiadomości powszechnej, ścisłego dopełnienia o neg. 2 we wszystkiem, pod umiarkowaniem prawnego ukarania, oczekujemy.

Poznań dnia 1. Maja 1818.

Królewsko-Pruska Regencya II.

Nro. 163. II. No. 103. R. April c.

Die Patentierung des Zimmermeisters Leopold Leideritz zu Burg auf 8 Jahr für alle Provinzen des Königlich Preussischen Staats zur ausschließlichen Verfertigung einer verbesserten Wasserhebungs-Maschine betreffend.

Dem Zimmermeister Leopold Leideritz zu Burg ist ein, vom 21sten April c. a. an, acht nach einander folgende Jahre und für alle Provinzen des Preussischen Staats gültiges Patent zur

II. Nro. 103. R. Kwiecniá 1. b.

O udzielonym cieleśi Leopoldowi Leideritz w Burgu na lat 8. patencie do wyłącznego robienia poprawnoney maszyny podnoszący wodę, ważnym w całej Monarchii Pruskiej.

Cieśia Leopold Leideritz w Burgu uzyskał pod dniem 21. r. b. przez lat osiem ważny w całej Monarchii patent wyty-

ausgeschlossen Verfertigung einer verbesserten Wasser-Hebungs-Maschine erteilt worden.

Diese wird von ihm Wässerschleuder genannt, und unterscheidet sich von den gewöhnlichen Paternoster-Works oder Scheibenkünsten dadurch, daß

1) Die cylindrische Steigrohre, in welcher sich die, an der Kette ohne Ende befestigten Scheiben aufwärts bewegen, unten auf eine Höhe, welche dem Abstände zweier Scheiben gleich ist, verengt wird, so, daß die Scheiben genau an diese verengte Röhre anschließen, wogegen der übrige — obere — Theil der Steigrohre so viel erweitert ist, daß sich die Scheiben frei bewegen können, und

2) die Eigenthümlichkeit besitzt, daß die abwärts gehenden Scheiben sich in einer besondern Leitrohre bewegen.

Indem wir hiervon das Publikum in Kenntniß setzen, bemerken wir zugleich, daß dergleichen Patenten kein Eintrag geschehen darf.

Posen den 2. Mai 1818.

Königlich Preussische Regierung II.

Nro. 164. II. No. 63. R. April 1818.

Befehl die dem Bürger Heinrich Lusthausen auf 3 Jahre bewilligte Erlaubniß, Wachstaturen in sämtlichen königlichen Staaten für Geld zeigen zu dürfen.

Des Königl. Staats- und Polizei-Ministers Herrn Fürsten zu Sayn und Wittgenstein Durchlaucht haben, laut Rescripts vom 27sten v. Monats, dem Bürger Heinrich Lusthausen auf 3 Jahre die Erlaubniß erteilt, in sämtlichen königlichen Preussischen Staaten Wachstaturen für Geld zeigen zu dürfen. Wir machen dies den sämtlichen Polizei- Zoll- und Konsumtions- Steuer- Behörden hierdurch bekannt. Posen den 23. April 1818.

Königlich Preussische Regierung II.

czego robienia poprawioney maszyny wodę podnoszącej.

Maszyna ta, której dał nazwisko pracy wodney, różni się od zwyczajnych paciorkowych czyli deszczukowych machin tém: iż

1) rura walcowa wodę podnosząca, w której na łanienchu bez końca przytwierdzone kółka w górę wchodzą, poniżej w osłległości równey przestrzeni dwóch kółek jest ściśnioną, tak iż kółka dychtownie się przez ściśnioną rurę przemykają, gdy tymczasem część wierzchnia rury wodę dźwigającej, tak dolece jest rozprzestrzenioną, iż kółka z lekocią przesuwają się mogą, i że

2) tę ma własność, iż schodzące na dół kółka osobną rurą przechodzą.

Uwiedomiając o tem Publiczność, dołączamy tę uwagę, iż takowym patentem niemożna żadnego czynić uszczerbku.

Poznań dnia 2. Maja 1818.

Królewsko-Pruska Regencya II.

II. Nro. 63. R. Kwietnia r. b.

O koncessyi Henryka Lusthausen na lat 3. do pokazywania za pieniądze figur woskowych we wszystkich krajach Pruskich.

Jo. Niązę Sayn Wittgenstein Królewski Minister stanu i Polacyi, udzielił stórowienie do Reskryptu z dnia 27. z. m. mieszczaninowi Henrykowi Lusthausen na lat 3. pozwolenie pokazywania we wszystkich krajach Pruskich figur woskowych za pieniądze.

Uwiedomione są o tem wszystkie Urzędy Policyjne, Celne i Konsumcyjne.

Poznań dnia 23. Kwietnia 1818.

Królewsko-Pruska Regencya II.

M a t h u e i
 Die Preise der ersten Lebensmittel in den vorzüglichsten Städten
 im Monat

Preise der nachstehenden Artikel
 des Getreides.

Meigen.	Meigen.	Gerste.	Hafer.	Strohger- sen.	Gerste.	Erbsen.	Bohnen.
---------	---------	---------	--------	-------------------	---------	---------	---------

D e r e f f e l i n

2 11	1 18	3 8	1 9	6 1	1 6	5 1	2 0	1 20	4 1	1 1	3 8	8 0
2 14	9 11	18 8	1 5	6 1	1 10	3 1	1 13	—	—	—	2 7	5 5
2 18	6 11	18 8	1 5	6 1	3 8	—	—	—	—	—	1 20	4 1
2 16	8 1	23 1	1 7	10 1	4 10	1 20	—	2 14	8 2	7 6	—	—
2 14	5 1	14 16	1 7	6 1	1 10	—	6 6	2 5	8 2	3 8	8 8	—
2 19	7 4	12 16	1 6	0 6	—	1 10	1 5	6 2	7 5	1 19	6 1	—
2 16	1 1	12 11	1 5	6 1	—	2 5	1 5	0 2	1 11	—	1 16	10 4
2 17	—	1 8	4 1	3 3	8 18	—	—	—	—	—	—	—
2 12	1 1	7 10	1 3	0 6	—	2 2	1 23	—	—	—	—	—
2 19	6 1	20 9	1 7	5 1	3 9	—	2 10	2 1	—	—	—	—
2 16	8 1	16 6	1 4	8 8	—	2 2	1 5	0 6	—	—	—	—
3 20	6 1	18 5	1 4	8 8	—	2 2	1 3	8 7	—	—	—	—
2 20	1 1	3 8	1 1	4 8	—	2 2	4 1	2 2	—	—	—	—
2 13	4 1	12 4	1 2	10 16	—	2 6	1 2	—	3 22	—	—	—
2 18	—	1 10	1 1	9 9	—	2 2	4 1	1 10	—	—	—	—
2 15	—	1 11	1 1	9 9	—	2 2	—	—	—	—	—	—
2 18	—	1 12	1 1	3 8	—	2 4	1 9	—	—	—	—	—

Summa	52	113	3	524	—	19	14	9	17	6	102	9	934	21	2	823	
Durch die Frachten	2	14	1	3	4	1	4	9	1	4	4	2	9	1	1	17	10

M a t h u e i	Städte.
---------------	---------

1	Meininger	Strohwe	2 11
2	Bonstler	Donnt	2 14
		Wichtig	2 18
		Wieg	2 16
		Frühling	2 14
3	Graufelder	Granhob	2 19
		Mils	2 16
		Asien	2 17
4	Reiner	Wäutig	2 12
5	Arbener	Grorodm	2 19
6	Krotzschauer	Wann	2 18
		Wichtig	2 16
		Wann. Gochin	3 20
9	Meininger	Abgaben	2 20
10	Meininger	Kampn	2 13
11	Meininger	Wann	2 18
12	Meininger	Schrumm	2 15
13	Meininger	Wann	2 18

U n g

Preussischer Regierungs-Departement, Großherzogthums gleichen Namens,
 Pr i f i 1 8 1 8 .

nach Berliner Maaß und Gewicht.

des Futters.		der Quantitäten.			der Quantitäten.		Betränke.		S o l d .				
Säu.	Stroh.	Größen.	Größen.	Größen.	Kleinf.	Kleinf.	Kleinf.	Kleinf.	die Maßer				
									hart.	weich.			
16	12	37	4	2	2	1	5	6	5	2	16	2	8
16	14	322	6	110	2	9	7	7	3	4	12	3	18
19	3	9	6	2	1	1	7	7	7	9	4	3	4
19	3	12	8	2	1	1	7	7	7	3	3	16	3
13	11	12	9	2	1	1	7	7	7	3	3	16	3
19	3	10	7	3	20	4	16	4	11	4	5	3	23
20	4	14	3	6	5	21	1	5	6	3	12	2	16
19	3	12	2	2	1	1	8	5	7	6	2	1	2
17	15	5					6	4	5	6	5	14	6
19	14	2	14	10	3	6	2	4	10	3	2	5	6
12	15						7	4	10	3	2	5	6
19	3	13	7	2	14	10	5	3	5	3	2	3	12
15	5	12	8	2	14	10	4	7	6	4	6	3	12
23	3	10					7	6	10	4	4	3	8
19	3	8					6	5	5	4	4	3	12
19	3	8					6	6	1	1	1	1	1
19	3	14	10	3	1	10	3	4	6	3	8	2	6
21	2	13	6	2	14	9	2	6	6	3	5	4	10
17	4	10	8	1	10	2	8	5	7	6	5	11	6
17	4	8	10	2	1	2	8	5	6	5	2	22	3
15	4	11	6	1	10	2	3	6	7	4	4	12	3

16	3	10	6	33	21	552	4	740	547	1012	131	415	610	2	5	4	971	20	458	9	2			
19	4	12	31	2	19	21	3	11	6	2	13	2	6	1	8	1	11	6	3	4	5	3	15	7

Bemerkung

